

Colloquium in ... 1585
 Antiquus ... 1590
 Repetitio sana doctrina Luth. de Cer-
 na Christi et Coena Domini Praeside Doct.
 Jacobo Andrea Wittemb. 1580.
 M. Frederici Petri responsio ad scriptu Bremensiu
 adversus Collectores Epologo 1585.
 Oratio Georgii Soph. Doct. Heidelberg. quomodo studiosus
 ad cognitionem veritatis perveniat
 In Stimmiellii Confessione p. Johannem Coglern 1588.
 Jacobi Jun Wolffii nortulus primy. 1582
 Johannis Majoris P. parentatio Duci Electori
 Augusto. 1590.
 Gernardi Asseburgi Epitaphium Johanni Canonico. 1600
 ejusdem in Pauli Seidelii nuptias
 ej. in Erasmum Johannem.
 ej. in Jacobum Linstradium
 Simonis Menckii Svaritus Vita Conjugalis 1576
 Camina Gratulatoria in Jacobu Schönhausen
 Catechismus alius Episcopi in Magd. burg. p. Andrea
 Werneri de Episcopi in Salzb. 1579
 Johannis Sylvii Eynari Sermone non unus
 August. 1522
 Luc. Baetheiseri loci doctrina praecipui ex Am. 1-4. Ross. 1590.

Liber Joachimi Stederij.

15
LOCI DOCTRINÆ

præcipui

EX PRIORI

BVS QVATVOR CAPI-

TIBVS PROPHETÆ AMOS EX-

cerpti, & ad disputationum materiam pro-
positi, in Academia Ro-
stochiensis,

A

LVCA BACMEISTERO

S. Theologiae Doctore &

Professore.

ROSTOCHII

Stephanus Myliander excudebat.

Anno 1590.

PRIMA DISPUTATIO
DE I. ET II. CAPITE

Anno.

Respondente

M. IACOBO BACMEISTERO

die 25. Octob. Anno 1589.

LOCI CAPITIS I.

I.

Rincipio illud constat, ipsius Christi mandato & exemplo, retinenda & legenda esse scripta veterum prophetarum in Ecclesia noui Testamenti, quia testimonium de ipso perhibent Lucae 18. Ioan. 5. proponunt doctrinam poenitentiae & fidei, utilem ad salutem aeternam Luc. 16. & de rebus postremis Ecclesiae temporibus futuris vaticinantur, Matth. 24.

2. Idem docet Paulus electum Christi organum, & Doctor gentium, Roma. 15. Quaecumque praescripta sunt, in nostram doctrinam praescripta sunt. Loquitur enim disertè de scriptis prophetarum & veteris testamenti, ex quibus testimonia allegat. Et 1. Corint. 10. cum exempla aliquot & historias populi Israëlitici recitasset, addit: Haec omnia per figuram contigerunt illis, scripta vero sunt propter admonitionem nostri, in quos termini aetatum inciderunt. Et 2. Tim. 3. Vniuersae scripturae sacrae usum monstrat, inquiring: Omnis scriptura θεόπνευστος utilis est ad doctrinam, ad redargutionem, ad correctionem, ad institutionem in iusticia, vt integer sit Dei homo, ad omne opus bonum apparatus.

3. Fuerunt autem Prophetæ, doctores, immediatè à Deo vocati & missi in populo Iudaico, & peculiaribus donis Spiritus sancti illustrati, vt doctrinam legis & Euangelij sub-

Iji subinde repeterent, cultus diuinos repurgarent, peccata regum & populi accusarent, & pœnas certo secururas nisi agerent pœnitentiam prædicerent, vaticinia quoq; de aliorum regnorum & gentium mutationibus & pœnis ederent, & imprimis, vt promissiones de venturo Messia illustrarent, & per huius notitiam ac fidem Deo æternam Ecclesiam colligerent. Talis etiam Propheta Domini fuit Amos.

4. Iam cogitetur, quantum fuerit Dei beneficium, quod continua serie tot & tales prophetas excitauit in isto populo, nec desijt eos mittere, etiamsi populus ingratus esset. Sed non minus beneficium est, quod ipse filius Dei incarnatus & visibiliter prædicans Euangelium, elegit Apostolos, & hos in totum orbem terrarum ad omnes populos misit, vt ex his Ecclesiam æternam prædicatione Euangelij, quod ab ipso acceperant, colligerent.

5. Apostolis vero addidit fideles *συνεργος* ac discipulos, viros plenos fide & Spiritu sancto, & potentes in scripturis, ac deinde semper excitauit idoneos Doctores, qui ædificarent corpus Ecclesiæ, & subinde instaurarent sanctos in opus administrationis. Ephe. 4. Et nunc quoq; dat verbum suum cum magno exercitu Euangelistarum, vt Psal. 68. verbis vtar, & per eos vocat homines ad pœnitentiam, vt salui fiant, etiamsi multi ex his, qui vocantur, ingrati sunt & contemnunt verbum. Hoc tantum beneficium agnoscamus, & autori eius grati simus, ac caueamus ne in vacuum hanc Dei gratiam acceperimus 2. Corin. 6.

6. Eligit Deus quæ sunt stulta in mundo, vt pudefaciat sapientes, quæ sunt imbecillia, vt confundat robusta, quæ sunt ignobilia & contempta, vt destruat magna & preciosa, ne gloriatur vlla caro coram ipso, 1. Corinth. 1. Ita ad amplissimum munus propheticum eligit & vocat vilem pastorem Amos. Filius Dei ex piscatoribus & publicanis deligit Apostolos. Et plerunq; ad ministerium verbij sui vocat non eos, qui mundi huius splendore aut dignitate antecellunt, sed qui viles & postremi censentur, quia

vult preciosum illum Euangelij thesaurum gestari in testaceis vasculis, vt virtutis eminentia sit Dei, & non ex hominibus 2. Corinth. 4.

7. Sicut Prophetæ, Christus & Apostoli inchoant prædicationem suam à concionibus legis seu pœnitentiæ, ita vult Deus omnes Ecclesiæ ministros semper sonare vocem legis, per quam reuelatur ira ipsius super omnem impietatem & iniusticiam hominum, Rom. 1. vt terreantur peccatores, & agant pœnitentiam. Errant igitur Antinomi, qui legem explodendam esse ex Ecclesia, & in forum relegandam sentiunt.

8. Amos similiter concionem suam inchoans à voce legis, comparat eam rugitui leonis, qui terrificus est cæteris animalibus, eoq; effectum legis ostendit. Lex enim accusat & terret omnes peccatores, monstrato peccato & ira Dei, estq; ministerium mortis ac condemnationis, 2. Corin. 2. Euangelium vero est suauissima vox Dei, quæ gratiam & vitæ offert omnibus agentibus pœnitentiam, propter mediatorē Christum fide apprehensum. Ioh. 3. Sed huius vocis nullus vsus est, nisi præcesserit rugitus ille & accusatio legis.

9. Deus patiens est, & aliquamdiu conuiuet ad peccata hominum, & impune sinit grassari impios in Ecclesiâ. Verum tandem cumulata malitia & tyrannide euigilat, & tarditatem pœnæ maiori seueritate compensat. Id quod in Syris, Philistinis, Idumæis & alijs impijs gentibus, quæ populum Iudaicum perpetuò afflixerunt, earumq; grauissimis pœnis, juxta prophetiam Amos declarauit. Ita singulos impœnitentes & securos Paulus monet, ne abutantur Dei bonitate & tolerantia, qua ad pœnitentiam inuitantur, & duritia cordis colligant sibi ipsi iram in die iræ, Rom. 2.

10. Insignis consolatio Ecclesiæ est omnium temporum, quod Deus curam gerit populi sui, & omnes hostes eius agnoscit, videt & accusat illorum furorem & tyrannidem, atq; exitium ipsis minatur. Et quamuis nunc quoq; senescens Ecclesia est velut ovis in medio luporum, & à potentissimis ac crudelissimis hostibus circumdatur & oppugnat, ta-

tur, tamen quia filius Dei in medio eius est, non commouebitur, Psal. 46. nec portæ inferorum præualebunt aduersus eam, Matth. 16. Hæc consolatio pertinet ad articulum Symboli: Credo sanctam Ecclesiam Catholicam.

LOCI CAPITIS II.

I.

Iustitia Dei tanta & tam æqualis est, vt vindicet omnem iniquitatem & iniuriam, non solum bonis & pijs illatam, sed etiam impijs & malis, sicut Moabitæ atroces pœnas denunciat propter eam crudelitatem, quam in ossa regis Idumæorum exusta perpetrarant, cum tamen vtriq; impij & Idolatræ essent. Nam sibi vult tradi vltionem nec quenquã illa specie, quod inimicus aut malus sit, iniuria affici, iuxta illud: Mihi vindictam ego rependam. Deut. 32. Rom. 12. Et cum totius mundi Dominus, nec Iudæorum tantum, sed & gentiũ Deus sit, vbiq; terrarũ, & inter omnes gentes exercet iustitiã suã, & ab omnib. disciplinã flagitat, ac vult timeri.

2. Vastationes & ruinae magnarum gentiũ & imperiorũ, ac tragici casus & interitus potentissimorũ regum ac principum, non eueniunt casu, aut humanis tantum consilijs & potentia, sed Deo secundum iustum iudicium suum ita decernente, & efficiente per certa media, quibus tanquam instrumentis iræ suæ vtitur. Ipse enim dominatur in regnis hominum, & cuiuscunq; voluerit dat illa, Daniel. 5.

3. Ecclesia quoq; seu pij, qui sunt veræ Ecclesiæ membra, in errores doctrinæ & falsi cultus incidere possunt, si à verbo & mandatis Dei recedant, & vel proprias cogitationes, vel exempla parentũ aut maiorum suorum sequantur, sicut fecit populus Dei in regno Iuda tempore Amos & aliorum prophetarũ. Item Aaron consentiens in idolatriã vituli aurei, absente Mose, Exod. 32. Principes populi Israël ad idolatriam Baalpeor & ad fornicationẽ pertrahuntur, Num. 24. Apostoli errant de regno Christi etiam post ipsius resurrectionem Act. 7. Petrus errat in facto, cum à gentibus se subducit accedentibus Iudæis, ac simulatione Iudaismi vtitur.

A 3

Qui

Qui error cum veritati Euangelij noceret, à Paulo manifestè reprehensus est, Gal. 2.

4. Vult autem Deus singulos homines non modo fidem sed etiam opera gubernare, secundum eam normam, quam ipse sua voce tradidit, sicut dicit Deut. 12. Quod ego tibi præcipio, hoc tantum facito Domino. Et Ezech. 20. In præceptis patrum vestrorum nolite incedere, sed in præceptis meis ambulate. Hæc opponantur Papistarum clamoribus, qui contendunt, non posse errare Ecclesiam, quam ipsi fingunt, & antiquam consuetudinem, exempla q; & auctoritatem patrum semper in ore habent, vt defendant errores & superstitiones suas.

5. Deus non parcit etiam Ecclesiæ seu pijs, quando se decipi sinunt, & vel in errores, vel in alia delicta ruunt, nec custodiunt legem & mandata Domini. Sicut non pepercit regno Iuda, in quo erat sancta vrbs Ierusalem, & templum ab ipso electum in locum habitationis & cultus sui, vbi tot prophetae & pij reges fuerunt, cum sprete Dei lege Idolatriam patrum & vicinorū suorum sectaretur. Vult enim iudicium à domo sua inchoare, vt pij emendantur, & iustitia eius conspectior fiat coram impijs, quò & illi eam metuant.

6. Exempla horrendorum scelerum in regno Israëli, sunt pictura peruersitatis naturæ humanæ, & corrupti status politici, vbi nulla est iustitia aut iudicium, sed iniquitas, tyrannis & licentia omnium turpitudinum regnat. Referunt quoq; imaginem postremæ huius ætatis mundi, cuius malitiam & impietatem etiam Christus & Apostoli prædixerunt.

7. Vt autem Deus ingenti bonitate populum Israëli, missis excellentibus prophetis, ad pœnitentiam vocauit, nec tamen quicquam profecit: ita nunc quoq; restituta luce Euangelij, per fideles eius doctores assidue arguit peccata hominum, & nisi conuertantur, iram suam & tristes pœnas comminatur. Sed pauci sunt, qui huic voci obediunt & emendantur. Ideòq; sicut tunc Israëlitis accidit, ita & nunc pœnæ imminet, & breui sequetur repentinus mundi interitus.

8. Cum

8. Cum iubet Deus populum Israëliticum considerare & perpetuo recordari beneficiorum spiritualium & corporalium, quibus cumulatur eum affecit, & simul ingratitude ei exprobrat, quod tam cito & facile illorum oblitus esset: nos quoque singulos moneri statuamus, ut beneficia ipsius erga nos largissima & ineffabilia assidue consideremus, & grata mente retineamus. Neque enim minora sunt hæc, quæ nobis præstitit & præstat, quam illa Israëlitarum, ut verbi causa, donatio filij, & per eum parta spiritualis redemptio, constitutio & conseruatio ministerij Euangelij, missio salutarium doctorum, propagatio & defensio Ecclesiæ, nutritio, gubernatio in vocatione, bona valetudo, politia honesta, pax & tranquillitas publica, & plura alia. Pro his tantis beneficijs quotidie Deo grati simus, & maiori pietate atque obedientia ipsum vicissim colamus, ne & nostra ingratitude offensus, auferat rursus hæc beneficia, & grauius nos puniat.

9. In iudicio & pœnis diuinis nihil præsidij aut effugij adferunt vllæ vires, opes, sapientia, audacia & celeritas humana. Quod enim Deus decreuit, nemo potest infirmare, nec manum eius quisquam effugere potest. E-
saia 14.

SECVN.

SECUNDA DISPUTATIO
HABITA 14. FEBRU-
arij, Anno 1590.

Respondente

PAVLO PETREIO ROSTO-
chienti.

LOCI DOCTRINÆ IN
III. capite Amos.

1.

Prophetarum conciones sunt ipsa vox Dei, quam omnes homines audire & sequi debent cum magna reuerentia. Suæ quidem genti Israëliticæ concionati sunt, sed doctrinæ & prophetiæ eorum scriptis comprehensæ, ad totam Ecclesiam pertinent, & Christo, qui Ecclesiæ caput est, testimonium perhibent. Ideoq; scripta illa legi ac scrutari iubet Christus, etiam in nouo testamento, ut vera ipsius agnitio, & vita æterna inde petatur, voluntas Dei in cultu ipsi debito, & totius vitæ obedientia discatur, promissiones & exempla gratiæ in populo Israël, nostram quoq; fidem confirment, comminationes vero & exempla iustitiæ, timorem Dei in nobis exuscitent.

2. Omnibus temporibus collegit & colligit Deus miranda bonitate Ecclesiam in genere humano, per ministeriū Euangelij, quam præ cæteris gentibus cognoscit, hoc est, diligit, curat, regit, defendit & seruat, & ad vitæ æternæ hæreditatem propter filium suum acceptat. Sic olim populum Israël tantummodo cognouit ex omnibus cognationibus terræ, quem propter Messiam ex eo nasciturum elegit, & Ecclesiæ suæ sedem in eo collocauit. Exhibito autem Messia, alias quoq; gentes, quibus ipsum patefecit per Euangelium, elegit & cognouit, & Ecclesiam suam in
eis per-

eis perpetuò plantat & seruat vsq; ad finem mundi. Solidum enim fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Nouit Dominus qui sunt sui, 2. Tim. 2.

3. Crux & afflictiones sunt indiuidui comites Ecclesiæ, quibus Deus partim visitat peccata filiorum suorum, vt in timore suo & assidua pœnitentia eos retineat, partim fidei eorum ac patientiam probat. Quem enim diligit Dominus hunc corripit, Prouerb. 3. Heb. 12. Et iudicium à domino eius incipit, 1. Pet. 4.

4. Comparationes horrendæ & iustissimæ iræ Dei aduersus impios & contumaces, sumptæ à leone rugiente capta præda, ab aucupe laqueos tendente auibus, nec nisi captis ijs retrahente, & à tuba in incendio vel irruptione hostis clangente in ciuitate, docent timorem Dei, & confirmant prouidentiam. Neq; enim casu eueniunt pœnæ & res aduersæ hominibus, sed Deo peccatis illorum offenso, vel efficiente vel permittente eas, secundum iusticiam suam. Nec est malum in ciuitate, quod non fecerit Dominus. Malum vero illud non est culpæ, sed pœnæ.

5. Singularis est Dei bonitas, quod non tacitè irascitur, nec subito vindicta ac pœnis obruit non præmonitos, sed per prophetas aliosq; ministros Ecclesiæ, peccata prius monstrat & arguit, & iram suam ac pœnas imminentes patet facit & denunciat, vt ad pœnitentiam homines vocet, quæ pœnæ etiam decretæ & denunciatæ auertuntur.

6. Prophetæ & cuiusuis fidelis Ecclesiæ ministri definitio hic tradita obseruetur, quod sit seruus Domini, secretum seu verbum Domini sibi reuelatum aut præscriptum iussu Dei constanter prædicans, non habito vllarum personarum aut propriorum etiam periculorum respectu.

7. In publico ministerio notoria peccata publicè vult argui Deus, & remoueri manifesta scandala in Ecclesia, propter quæ nomen Domini blasphematur inter gentes, Rom. 2. 1. Timot. 5.

8. Punit Deus iniustitiam, tyrannidem, iniqua iudicia, expilationes & rapinas, bellis, vastationibus, tragicis gubernationibus

B

berna-

bernatorum casibus, excidijs urbium, & alijs tristissimis malis. Et opes fraude, calumnijs & iniurijs aliorum conquisitæ, alienis potius, quam proprijs hæredibus parantur, ac perpetuæ maledictioni obnoxie sunt. Discant ergo singuli iusticiam, moniti exemplis populi Israëlitici & aliorum, & colligant sibi thesauros in cælis, ac diuitijs iustè partis vtantur ad gloriam Dei, qui eas dedit, & ad beneficentiam erga pauperes. Matth. 6. 1. Tim. 6.

9. Deus etiam iratus peccatis hominum, recordatur misericordiæ suæ, & pœnas mitigat, vt aliquæ seruentur Ecclesiæ reliquæ. Et exiguum ac imbecillum Ecclesiæ suæ cœtum, similem gregi ouium in medio leonum aut luporum, mirabiliter defendit ac sustentat, ne prorsus deuoretur & intereat. Hæc consolatio in præsentibus Ecclesiæ persecutionibus & ærumnis, & in tanto hostium numero, furore ac potentia, necessaria est.

10. Pœnæ vniuersales, quibus tota regna, gentes, vrbes euertuntur, sunt testimonia de horrenda ira Dei aduersus idolatriam, iniusticiam, libidines, aliaq; atrocia delicta, & de æternis impiorum pœnis: item reales pœnitentiæ conciones, toti generi humano & singulis hominibus propositæ, vt agnoscant & timeant iustum Dei iudicium, qui non parcat vlli delinquenti, nec tantum corpora & bona nostra in sua potestate habet, vt affligat ea & perdat, sed simul animam & corpus punire potest in gehenna, teste Christo,

Matth. 10.

3. DI.

TERTIA DISPUTATIO.
DE IIII. CAPITE
Amos.

Respondente

ARNOLDO GLASERO OTH-
mariense, die 5. Septembris, Anno
1590.

LOCI CAP. IIII.

I.

Onciones pœnitentiæ non solum in genere, sed etiam in specie proponendæ sunt his, qui notoriè peccant, non habito personarum respectu, siue diuites ac potentes illi fuerint, siue ex humili plebe. Sicut Amos hoc loco diserte accusat principes & sacerdotes populi, exercentes manifestam tyrannidem, auaritiam & luxum. Idem faciunt cæteri Prophetæ, immo & Iohannes Baptista ac Christus ipse. Quorum exempla imitentur omnes fideles Ecclesiæ ministri, & cogitent se non hominibus sed Deo seruire. Qui autem hominibus placere cupit, Christi seruus haudquaquam esse potest. Gal. 1.

2. Picturæ, quibus peccata hominum voce ministerij describuntur ac notantur, non sunt iniuriæ politicæ, vt multi iudicant, sed justæ ac necessariæ Spiritus sancti re- præhensiones, & imagines malitiæ & impuritatis eorum qui peccant, in iudicio Dei. Ita Amos principes & sacerdotes appellat vaccas pingues, Esaias, semen nequam, principes Sodomorum, socios furum. Christus & Baptista nominant pharisæos serpentes & progeniem viperarum, Matth. 3. 23. Impios & deditos voluptatibus Christus vocat canes & porcos Matth. 7. Herodem vocat vulpem

B 2

Luc. 13.

- Luc. 13. Paulus pseudoapostolos appellat canes ac malos operarios, Philip. 3. Neronem Cæsarem, leonem, 2. Tim. 4.
3. Tales aut his similes appellationes & imagines, quia vel ad arguendos & emendandos malos, vel ad cauendam eorum consuetudinem, atq; ita ad ædificationem Ecclesiæ diriguntur, procul distinguendæ sunt ab iniurijs civilibus, quibus fama aliorum læditur.
4. Status regni & aulæ Israëliticæ, qualem hic Amos describit, expressa imago est tyrannici imperij & aulicæ vitæ, vbi per calumniam & vim opprimuntur pauperes, dominatur impietas, auaritia, luxus, temulentia, absq; vlllo Dei aut hominum metu. Cum vero status iste docentibus summis Prophetis in Israël emendari non potuerit, nos quoq; non miramur, quando in hac luce Euangelij similia fieri in imperijs & aulis multorum principum videmus. Nec tamen segnus officium suum facient pij ministri in taxandis peccatis illis, licet derideantur & explodantur, sicut olim Prophetis accidit.
5. Iureiurando vtitur Deus tam in promissionibus quàm in comminationibus suis, vt firmitatem consilij sui ostendat, & fidem in promissiones validius confirmet, timorem vero & metum iræ suæ ac pœnarum in animis securorum magis exuscitet.
6. Iurat autem hic per sanctitatem vel sanctuarium suum hoc est, per templum Ierosolymitanum, vbi locum habitationis & sancti cultus sui elegerat. Alibi iurat per seipsum, per vitam, per dexteram suam, per nomen suum magnum, per animam suam. Maiorem enim, per quem juret, quàm semetipsum, neminem habet, Hebr. 6. O beatos igitur nos, quorum causa iurat Deus: O miserrimos, si ne quidem juranti Domino credimus, vt eleganter inquit Tertullianus in libro de pœnitentia.
7. Pœnæ respondent peccatis, quia Deus justus est, & reddit vnicuiq; secundum opera eius, Psal. 62. Matth. 16. Rom. 2. Sic Deus potentes & diuites in populo Israël, qui pauperum spolijs & assidua ebrietate se saginabant, velut
- vaccæ

vaccæ pingues, Assyrijs tanquam laneis mactandos tradidit, exilioq; fame, siti & tristissima seruitute vicissim puniuit. Ita diues epulo post mortem acerbissima siti torquetur in flamma inferni, Luc. 16.

8. Discernendus est verus Dei cultus à falso. Verus est, quem Deus ipse expresso verbo suo instituit. Falsus, quem homines propria autoritate & consilio eligunt præter verbum, etiamsi in speciem videtur sanctissimus. Semper enim in cultu diuino regulæ in conspectu sint: Quod ego tibi præcipio, hoc tantum facito Domino, Deut. 12. Item. Frustra me colunt, docentes doctrinas quæ sunt præcepta hominum. Esa. 29. Matth. 15.

9. Vt autem Israëlitæ libentius & ardentiori studio falsos cultus sectabantur, quam verum cultum à Deo præceptum, eosque contra Prophetas acerrimè defendebant: ita semper irrepunt in Ecclesiam falsi & impij cultus, quibus magis delectantur homines, quam his, qui diuinitus mandati sunt, eosque obstinato furore propugnant. Quo scandalo ne pij offendantur, monet Christus, Iohan. 16.

10. Fames, pestis, bella, extremæ vastationes, & excidia regnorum, urbium & gentium, sunt poenæ idolatriæ aliorumque peccatorum à Deo immissæ. Sic & tempestates aduersæ, siccitates, venti urentes, rubigines, sunt quasi ministri seu instrumenta iræ diuinæ, etiamsi ex causis naturalibus interdum oriantur. Et rursus, foecunditas agrorum, tempestiuæ pluuie, sanitas, pax, Dei dona sunt, & testimonia bonitatis eius, quam vult singulos grata mente agnoscere, prædicare, & recte vsurpare.

11. Calamitatum & poenarum finis est, vt homines conuertantur & redeant ad Deum percutientem se, Esaia 9. hoc est, desinant à peccatis, & discant obedire Deo: Eamque ob causam poenas sæpè iterat, & magis etiam exasperat, vt quasi impellat & adigat securos & obstinatos ad poenitentiam.

22. Singularia iræ Dei exempla, vt diluuium, euerfio Sodomæ & Gomorrhæ, deletio vrbis Hierofolymæ, & totius politicæ Iudaicæ, & his fimilia, toti generi humano propofita funt, vt doceant timorem Dei, & femper ac fingulis concionentur de iuftitia Dei, vindicibus flammis omnia fibi contraria delentis, & de pœnitentia mature agenda. Idem docet Chriftus Luc. 13. Paulus 1. Corint. 10. & Petrus 2. Petr. 2.

23. Testimonium eft de pluribus perfonis in vna diuina effentia, cum dicit hoc loco Dominus, quod subuerterit regnum Ifrael, ficut subuertit Deus Sodomam & Gomorrhâ. Vbicunq; enim Dominus de Domino loquitur in fcriptura, tanquam perſona de perſona, ibi pluralitas perſonarum diuinitatis fignificatur. Sic quod in hac ipſa hiftoria ſubuerſionis Sodomæ ſcribitur. Gen. 19. Pluit Dominus ſuper Sodomam & Gomorrham ignem & ſulphur à Domino: orthodoxi patres ita interpretati funt, quod Dominus filius pluerit à Domino patre, non idem à ſeipſo, vt patet ex decretis Synodi Sirmiſis, quæ extant in Socrate ſcriptore hiftor. Eccleſ. lib. 2. cap. 30.

24. Nec ſolum duæ perſonæ in his & alijs testimonijs indicantur, ſed etiam tertia, videlicet, Spiritus ſanctus, qui ſemper vna adefit, & hæc per Prophetas locutus eſt, ſimul intelligitur, vt grauiffimè demonſtrat Lutherus in commentario ſuper nouiſſima verba Dauidis.

25. In vniuerſalibus pœnis & excidijs magnarum gentium, regnorum & vrbiũ, ſemper aliqua reliquia conſeruantur, & velut torres ex incendio rapiuntur, diuina manu & bonitate, vt ſint nouum Eccleſiæ ſeminarium. Quia non vult Deus prorfus interire Eccleſiam, ſed ex gratia ſeruat reliquias & ſemen aliquod ſanctum, Rom. 11. Eſa. 6.

26. Vera & ſalutaris pœnitentia eſt, iuxta Prophetam, ex præteritis & præſentibus pœnis agnoſcere iram Dei aduerſus peccata, & præparare ſe in occurſum Dei, videlicet petitione veniæ, fide promiſſionis de Chriſto, & ſeria vitæ emendatione. Sic enim rectè occurritur Deo irato & percutienti,

cutienti, vt auertat pœnas, & iram suam in gratiam conuertat.

17. Testimonia potentiae & prouidentiae Dei in creatione, conseruatione, & gubernatione omnium rerum proposita, conuincunt, esse hunc verum & solum Deum, distinctum ab omnibus creaturis & commentitijs numinibus, eumq; super omnia metuendum, diligendum & colendum esse, quod & Paulus docet, Rom. 1.

*PIA DECRETA SYNODI
SIRMIENSIS, HABITÆ SVB CONSTANTIO
Imper. Anno Christi 354. contra Pho-
tinum, negantem trinitatem, quo-
rum mentio fit in 13. huius
disputationis
loco.*

SI quis illud: Faciamus hominem, non Patrem ad Filiũ, sed ipsum Deum ad seipsum dixisse sentit, anathema sit.

Si quis illud: Pluit Dominus à Domino, non de Patre & Filio accipit, sed eundem à seipso pluisse dicit, anathema sit. Pluit enim Dominus filius à Domino patre.

Si quis Patrem, Filium, & Spiritum sanctum vnam dicit esse personam, anathema sit.

Si quis Patrem, Filium, & Spiritum sanctum, tres Deos esse dicit, anathema sit.

*D. MART. LUTHERI TE-
STIMONIVM, EX LIBRO DE NOVISS. VER-
bis Davidis, citatum in 14. loco.*

HAnc tibi, Lector, tanquam certissimam regulam tene-
to, vt vbiq; in scriptura legis, Deum loqui de
Deo,

Deo, tanquam distinctas personas (seu tanquam personam de persona) ibi tuto adfirmes, notari & significari tres personas diuinitatis, Vt cum hoc loco ipse Dominus loquitur & nunciat, Dominum ædificaturum esse domum Dauidi. Item Genes. 19. Dominus pluit à Domino ignem & sulphur, &c. Nobis enim certum est, Spiritum sanctum non esse stolidum, aut ebrium, inanem seu futilem nugatorem, qui vel apicem, vnum nedum verbum aliquod prorsus sine causa loquatur. Cum igitur Dominus dicatur pluire ignem & sulphur (quæ est persona Filij) à Domino (hoc est, à Patre, à quo est Filius) vna adest & Spiritus sanctus, qui hoc ipsum per Abraham (& quicumq; postea secuti sunt, vt ipse Moses scriptor) loquitur de duabus personis, quarum vtraq; vocatur Dominus, sed ita, vt reuera tres illi simul sint vnus Dominus, vnus Deus, qui solus pluit ignem & sulphur.

1534 04

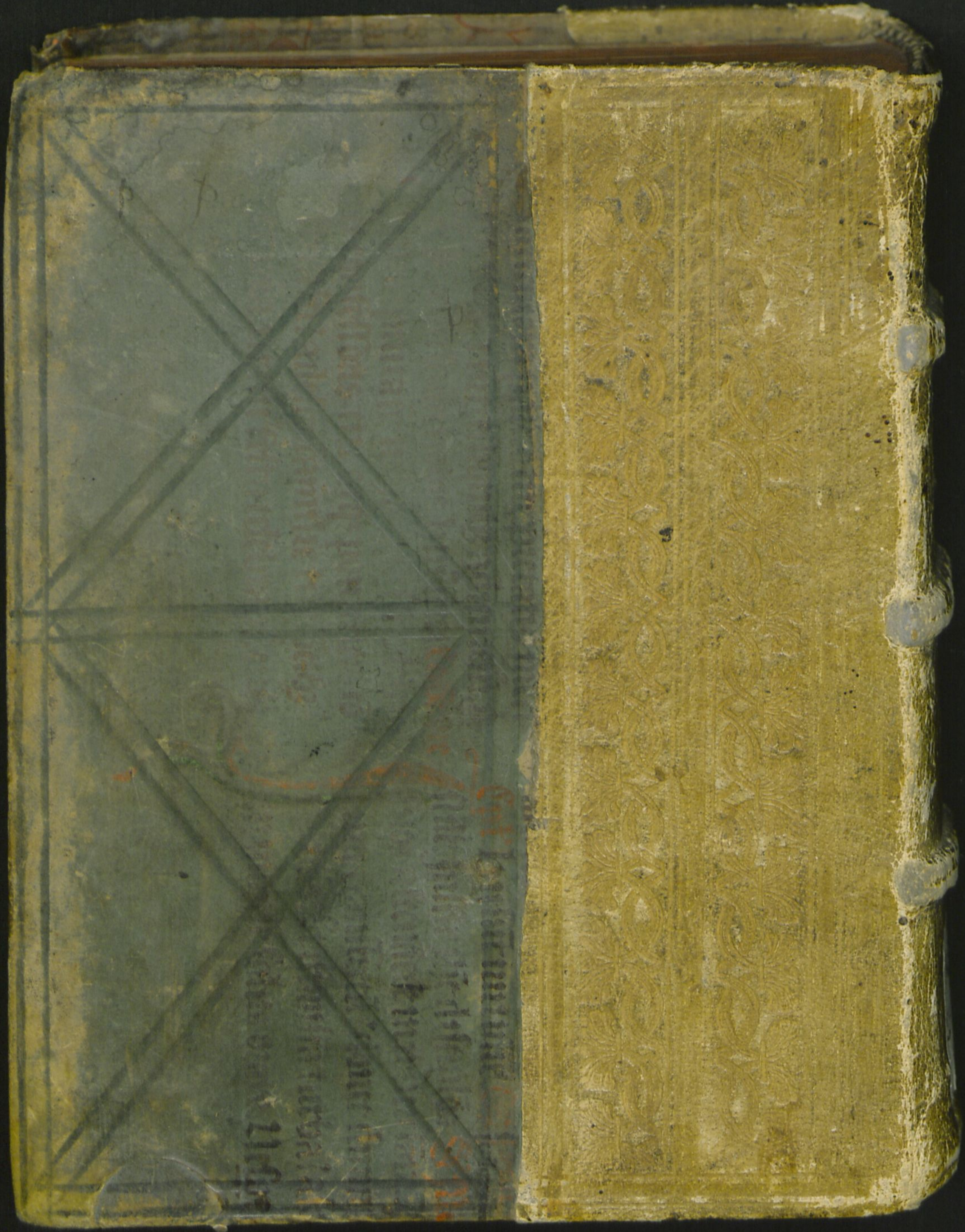
AB 153404

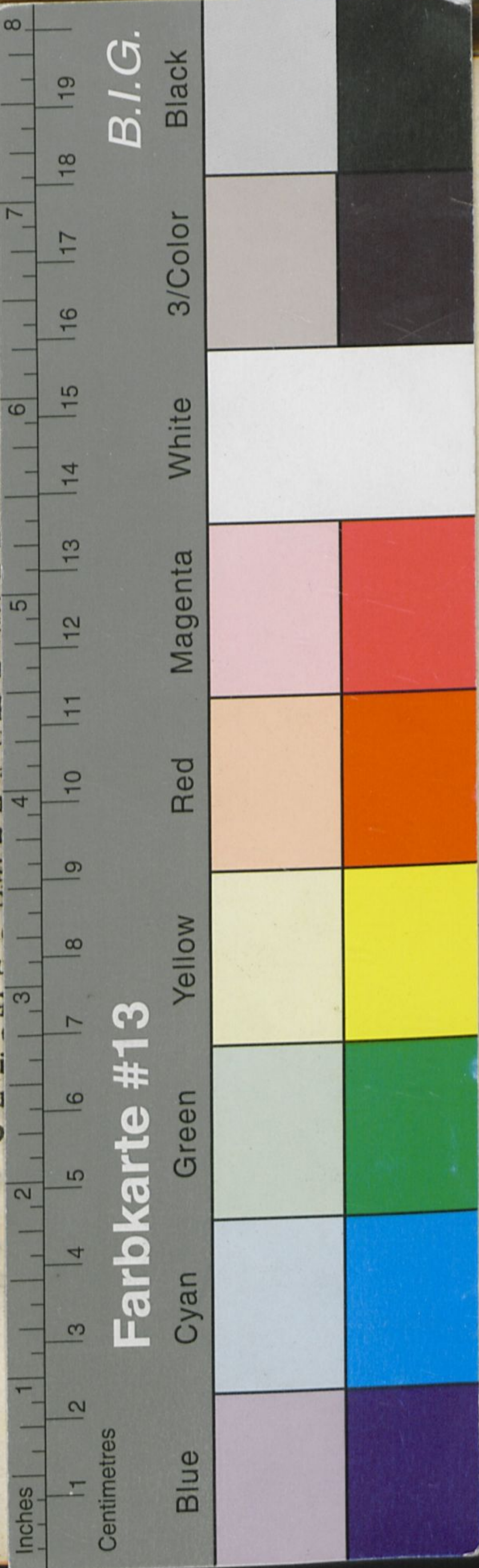
ULB Halle
002 671 190 3

SR

15

LOCI DOCTRINÆ
præcipui
EX PRIORI
BUS QUATVOR CAPI-
TIBVS PROPHETÆ AMOS EX-
cerpti, & ad disputationum materiam pro-
positi, in Academia Ro-
stochiensî,

A
LVCA BACMEISTERO
*S. Theologiae Doctore &
Professore.*

ROSTOCHII
Stephanus Myliander excudebat.
Anno 1590.

